

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Ünnepi diszbe öltözött az egész haza; — minden hű fia siet ünnepelni a mai napot igaz szívvvel, lélekkel, de nagyobb diszszel és fény-nyel, mint azt máskor tette, mert ma ez a nap egyuttal jubiláris nap is. Ma ötven éve annak, hogy lelkes ifjak buzdítására az egy szívvvel, lélekkel köréjük csoportosult nép elvetette hazánk szabadságának első csiráit, a melyekből máig már terebélyes fa növekedett. Volt idő, midőn gyom verte fel a nemes csemete talaját s igyekezett azt nemcsak növek-

vésében meggátolni, de teljesen el is nyomni; nem sikerült a kísérlet, mert ügyes és plántájuk fölött gondos kézzel örökös kertészek azt minden baj ellen megóvták s ime félszázad leforgása alatt annyira megizmosodott szabadságunk fája, hogy nincs az a vihar, mely gyökereiből kiforgatná, nincs az a féreg, mely áskálódásaival életerejét megtörné.

Ezen a szent napon illő megemlékeznünk azokról a lelkes férfiakról, kik ott hagyva boldogsággal, örömmel teljes családi fészket, a harc viharába vetették magukat, hogy a szabadság gyöngé plántáját annak ellenségeitől megóvják s mi — talán méltatlan utódok — csodálkozással teljes szívekkel zárán-dokolunk azok sirjához, hogy lerójuk irányuk-

TÁRCZA.

MÁRCZIUS 15.

1848—1898.

Nem ágyú dörgés, nem trombita szó,
Nem kedves ajkról édes lehelet,
Mi ma szívhez hat, mi ma szívhez szól,
Hanem a multnak adó, kegyelet!

Ötven éve ma, hogy szárnyra kapott
S mint a gondolat: elszállt az eszme,
Millió szívet lánggra lobbantott.
Isteni szikra lakozott benne!

A hamu alatt lappangó parázst
Lángra gyújtá a szabadság szele;
S e nemes szikrát, e bűvös varázst
Befogadta egy nemzet kebele.

Üdvöz légy szép nap, tavasz hirnöke!
Szent lesz előttünk dicső emléked! . .
Míg egy magyar lesz s érzés szívébe:
Igaz ihlettel ünnepel téged!

Eme szent napon öntudatra kelt
Egy rabigában nyögő, tört nemzet;
Lerázva jármát s fölemelt fővel
Testvériségről bűvös dalt zengett.

Börtön ajtain fölpattant a zár,
Földre hullt ezer csörgő rabbilincs.
— Gaz ki biztató szóra tovább vár,
Ki rabságot tűr: élni joga nincs!

Egyenlőséget óhajt e nemzet,
Le a zsarnokkal, vesszen a zsarnok!
És e bős hangra a viszhang felelt
Milliók szívéből: vesszen a zsarnok!

S ha úgy kívánja a honszeretet:
Mi ma is csak a régiek vagyunk!
A szabadságért, egyenlőségért,
Testvériségért élünk vagy halunk!

És a midőn felhangzott a kérdés,
Hogy rabok legyünk-e vagy szabadok?
Puska ropogás, ágyú dörrenés
Azt felelte rá: Nem leszünk rabok!

... Ötven éve ma! Régen, régen volt!
Milliók porladnak a hantok alatt,
Kik e szent napon diadalmi tort
Ülteket feletté adáz — zsarnok had!

Sok, sok hős bajnok! Minek mondanám,
Hogy ez vagy amaz volt a jelesebb.
Egyik vagy másik többet tett talán,
De mind tett annyit, mennyit tehetett.

Faliznyó István.

ban érzett hálánk és kegyeletünk adóját. — A szászsebesi róm. kath. kisdud temető egyik zugában 48 derék vitéznek földi maradványai porlanak; neveiket nem jegyezte föl a történelem, nem emelkedik fölöttük emlékszó, egy kis sirhalom, melyen a virágok néhány gondás kéz ápolása mellett évről-évre megújulnak, az egyedüli jel, mely mutatja nyugvó helyét azoknak, kik ismeretlen tájakról jutottak ide, hogy a szent szabadságért föllángolt lelkesedésüket vérükkel, életükkel megpecsételjék.

Szászsebes város csekély számú magyarsága minden évben egyszer, halottak napján kizarándokol erre a szent helyre, most azonban eltért eddigi szokásától s megragadva a mai jubiláris nap alkalmát ismét megtette zarándok útját, nagyobb részvéttel, talán igazibb lelkesedéssel, mint máskor, hogy letegye a babér koszorút azoknak a sirhantjára, kiknél jobban azt senki meg nem érdemelte.

Lapunk szerkesztőjét érte az a megtisztelő megbízás, hogy a résztvevő ünneplők érzelmeit tolmácsolja, mely alkalommal a következő szerény szavakban, talán több igyekezettel és jóakarattal, mint sikerrel oldotta meg nehéz feladatát:

Tisztelt ünneplő közönség!

„Látjátok feleim szumtuchvel mic vogmuc, Isza por és homu vogmuc!“ mondta volt halotti

beszédében fél évezreddel ezelőtt egy magyar prédikátor.

Látjátok feleim szemeitekkel, mik vagyunk? Bizony por és hamu vagyunk! mondom én is a prédikátorral most, midőn e szent helyre jöttünk, hogy egy pár maréknyi por és hamu irányában kifejezzük bámulatunkat s lerójjuk kegyeletünk adóját.

Vajjon ki az, vagy kik azok, kiket e sirhant föld, hogy azt megkoszorozandó egy város közönségének nem csekély része vonul ki?

Nem emelkedik sarkos a domb fölött, hogy arról olvashatnók le az alatta levők neveit, nincs halottas anyakönyv, melybe neveik följegyezve volnának, ők maguk pedig majdnem egy félszázad előtt némultak el örökre s nem árulják el neveiket. Némák ők és mégis ők azok, kik most hozzánk legtöbbet beszélnek s vajha meghallgatnók s szívünkbe vésnök magunknak az ő néma beszédüket!

Vajjon mi az, a mit ezek az elporlott ismeretlenek nekünk beszélnek? Egy pár röpke szó, melyben elmondják életük történetét. — Hallgassunk meg egy párt!

Az egyik mondja: „ur voltam, gazdag, tekintélyes, asztalom görnyedezett a pazarul elkészített ételek tömege alatt, poharamban a hegyaljai aszu gyöngyözött, egész szolgasereg várt intésemre, hogy parancsomnak engedelmesked-

A lefőzött tolakodók.

(Folyt. és vége.)

— Mind a négyen veszitek az erdőt egész szélességében, egyik a másiktól három-négyszáz lépésnyire fölállva s adott kürtjelre indultok, de csak nagyon lassu lépésben. A jeladás után kis vártatva az egyik elkezd csaholni, mint mikor a kopó nyulra bukkan, ezt azután a többiek is utánozzák; földolog az, hogy az én kopóim hangját utánozzátok. Közben-közben el is fogtok hallgatni, azután pedig újból csaholtok s ez így fog tartani egészen a rétekig, hol azután a többiekre uézve megkapjátok a rendeletet. No Sunyi! ügyesen csináljátok, akkor délbe jó ebédet kaptok, ezen felül mindegyik egy forintot, ellenben . . .

— Jaj, bizsza csak rám a nagyságos ur, eligazsitja ázst ázs öreg Sunyi sípen — mondja az öreg vajda hálálkodva.

— Te pedig Gyuri — folytatta az vadász ur — utánuk fogsz menni és vigyázni fogsz, hogy a dolgot jól végezzék és most induljatok kiki a maga helyére fölállni.

Ezután a kopókkal megérkezett két vadászhoz fordult:

— Titeket pedig, mikor az urak megérkeznek, el foglak küldeni a kopókkal, de csak a középső utig mentek s azon végig a rétekig, de a kutyákat nem szabad elereszteni, hanem az erdőn végig pórázon vezessétek, ott azután majd ti is kaptok további rendeletet.

Most felénk fordult az öreg ur s mosolyt erőltetve, mondá:

— Nemde furcsa vadászatra van kilátásunk? engedjék meg azonban, hogy ma délig ilyen haszontalansággal untassam, de nem türhetem tovább, hogy ez a léhűtő kompánia . . .

„Hohó!“ „Hohó!“ hallatszott most egész közelről s csakhamar feltűnt a „sáskahad“, mint a hogy

jék, vadászatra nemes vérű paripa röpitett. — Mind ennek egy pár szó vetett véget. Mint a tomboló vihar, úgy zugott végig az országon: veszélyben a Haza! s én ott hagytam a kényelem selyem párnáit, hogy segítsek elhárítani arról a vészt, mi mindennek fölött kedves volt nekem: a Hazáról!

A Haza meg lett mentve, én pedig fényes márványlapokból készült családi sirboltom helyett ezt a kicsiny, szűk helyet nyertem örökös lakásul.

Megszólal a másik: „szegény ember voltam, ki arcomnak véres verejtékével munkáltam az élöttem szóló ur földjét, hogy megkeressem mindennapi barna kenyeremet a magam, nőm és apró gyermekeim számára. Az életem nem az enyém volt, hanem családomé, de a riadó szóra elvettem tőle s elvittem a csaták zajába, hogy azért áldozzam föl, mit mindennek fölött szerettem: a Hazáért!”

A harmadik szól: „angyali szépségű mátkám volt, kit jobban bálványoziam mindenkénnél; éveken át küzdöttem, hogy olyan helyzetet teremtsék magamnak, mely mindkettőnk boldogulását lehetővé teszi. — Sok küzdelem után elértem célomat, elmondhattuk az Isten szent oltára előtt egymásnak a „holtomiglan — holtodiglan“ szent szavakat s midőn kiléptünk a szentegyház küszöbén, az első szó, a

mit hallottam, a haza hívó szava volt s én ott hagytam azt, a minek elnyeréseért évek során át küzdöttem: a menyasszony mámorító csókját. — „Veszélyben a Haza, tartsd fönn számomra csókotat kedves akkorra, mikor azt megmentettük!” s elmentem, hogy fogadjam a halál fagyos csókját az ara forró csókjai helyett!”

Meddig folytathatnám így, ha mindazoknak történetét akarnám elmondani, kik ama nagy napokon honszeretetüket életükkel pecsételték meg? Bizony éveken át kellene beszélnem s gyöngé ehez az én szavam. A szent Szabadság katonáit nem kötéllel fogták, ment a maga jó szántából boldog-boldogtalan.

Egy marék por, egy marék hamu az csak, mely nekünk most ezeket elmondja. — Vajha markomba vehetném ezeket a szent hamvakat, s mikor a legnagyobb szélvész rohan végig szép hazánk rónáin, bérczein, annak gyors szárnyaira bizhatnám, hogy így azokat a haza minden fia magába lehelhesse s ezekkel magába szívja a honszeretet, a szabadság nemes érzelmeit!

A halottak néma tanyája, a csöndes temető mindig szent, ez azonban, melyben most állunk, nekünk kétszeresen az, mert egyuttal ez haza és szabadság szeretetünk edző iskolája, melyben tanítóink ti vagytok, — e hant alatt

az érkezőket az öreg ur nevezte, mindegyik teljes vadász kosztümben, tollas kalappal, — ugynevezett „sneidig jäger“ módra fölöltözve.

Rövid bemutatkozás után Friedhoffer ur a vadászok által pórázon tartott kopókhoz lépett s azokat, különösen pedig Dudást erősen czirógatta.

— Ó te Tutas, te jó kitschi kutja megfan! — s azzal a táskájába nyult s kivéve abból egy kiflit, azt a Dudásnak adta.

A Dudás társaiban erre felébredt az irigység s ebből hirtelen olyan marakodás támadt, hogy alig lehetett őket szétválasztani s lecsillapítani, miközben az egyik kopó olyan harapást kapott egyik lábára, hogy azt haza kellett küldeni, nem csekély bosszuságára az öreg urnak, ki nyomban ki is fakadt: „No lássunk már az után, a miből élünk!” s oda szólt a vadászoknak, hogy induljanak el a kopókkal. E közben érkezett meg az öreg ur öcscse, ki azonban a bátyja furfangos tervéről mit sem tudott.

A megvadászandó terület mintegy 220 hold egé-

szen különálló 10—20 éves erdőből állt, köröskörül szántóföldekkel és rétekkel övezve s nagy lejtől birt, miért is az öreg ur figyelmeztetett, hogy az erdőnek csak a felső részét kell „elállani“, mért tapasztalás szerint csak így lehet zsákmányra számítani. Ezután megfujta a vadászkiáltást s mi siettünk állásaink elfoglalására.

Nemsokára Dudás jelezni kezdett, majd helyben csaholt, míg végre többi társa is hozzá csatlakozott s tartott így a csaholás csekély megszakításokkal és szüneteléssel egészen délelőtt 11 óráig, dacára ennek azonban nyul egy sem volt látható.

Ekkor Friedhoffer azzal a javaslattal állt elő, hogy miután a nyulak nem hajlandók a hegynek fölfelé tartani, jobb lesz az erdőt keresztbe elállni.

Friedhoffer hamarjában összefütyölte társait s valamennyien gyorsan ereszkedtek lefelé a lejtős uton.

Az öreg ur erre azután igazán szívből elka-
czagta magát.

— Éppen azt vártam, — mondá — no nézzék

nyugvó ismeretlen hősök, mert a ti néma szavatok többet tanít nekünk, mint minden egyéb hangzatos üres szó. A Phönix madárról mondja a rege, hogy elégeti magát és hamvaiból újra föltámad. Így támadtok ti is föl hamvaitokból mindannyiszor, valahányszor mi — talán méltatlan — utódaitok kizarándokolunk sirotokhoz, hogy tanításaitokat szívünkbe vessük.

Engedjétek meg, hogy tandij fejében mélyen érzett hálánk mellett még ezt a szerény, de igaz szívből adott koszorút áldozhassuk emléketeknek!

Te pedig tisztelt ünneplő gyülekezet véd szivedbe magadnak a nagy és nemes rómaiak gyönyörű szavait: „dulce et decorum est pro patria mori!” „Édes és szép meghalni a házáért!”

Áld meg Uram Istenem mi szeretett Házánkat!

Csemete távolság.

A csemetéknek egymástól való távolsága gyakorlati szempontból igen figyelemreméltó, mert nem mindegy az, ha a csemetéket gyéren, vagy igen sűrűn és egymás irányában szabályos vagy szabálytalan távolságban ültetjük. Azt hiszem, hogy most, az ültetések idejének küszöbén czélszerű és időszerű ezt tárgyalni s azt hiszem, hogy a vén praktikusnak ebbeli buzgólkodása mindenesetre megbocsátható.

Lássuk, hogy tulajdonképpen mit mond ezen a téren a tapasztalás?

A tapasztalás azt mondja, hogy „sűrű vetés, ritka kalász” és ez áll nemcsak a gabonánál, de az erdei csemetéknél is, ha már nem is szószerint a kalászt, de mindenesetre a fejlődést tartva szem előtt s a közmondás igazságáról mindenki könnyen meggyőződhetik, ha megtekinti az őserdőkben helyenkint igen gyakran előforduló sűrű előserdényeket, melyek olyan sűrűek, mint a kender, de egyuttal annyira vékonyak és életteretlenek, hogy a hőtörésnek és zivataroknak még ritkítás után is jobban ki vannak téve, mint a gyéresebb s erőteljesebb surányok.

Tény tehát, hogy a csemeték egymástól bizonyos rendszeres távolságban ültetendők, de csak úgy, ha lehet, mert nem mindig lehet ám! Szeretném látni, hogy a gyökerek által keresztül-kasul sűrűn behálózott területen ki volna elég balga a rendszeres csemetetávolságokért ama rengeteg költséget megkockáztatni, a melybe az kerülne; hát még a meredélyes, sziklás területen, hol keresve kell keresnünk egy kis földet, melybe csemeténk gyökereit betehessük, sőt gyakran a szélrések elkerülése végett még mesterséges fészkeket is kell készítenünk.

Ilyen esetekben, valamint hézagok pótlásánál a csemeték szabályos távolsága mellékkérdés, fődolog az, hogy az ültetés sikerüljön, mely okból oda ültetjük a csemetéket, a hol nekik való alkalmas helyet találunk, a sziklák, a gyökerek közé, a hézagok szabadabb tereire, ilyen esetben tehát szabályos csemete hálózatot létesíteni nem lehet. Lássuk tehát, hogy hol és mikor lehet és kell szabályos hálózatot alkalmazni?

Nagyobb ertéseknél, mint tarvágásoknak, erdei tisztásoknak, kopár területeknek beerdősítésénél — ha

csak, hogy le fognak most főződni ezek a gigerlik! Mi azonban menjünk előre arra a tisztásra, onnan majd jól megláthatjuk a disz elvonulást.

Mikor az „urak” az említett uton elhelyezkedtek, előttük vagy 300 lépésnyire újból felhangzott a kopók csaholása és pedig olyan hü utánzásban, hogy még az öreg ur sem akarta hinni, hogy azok nem az ő kopói.

Az „urak” lövésre készen tartott puskákkal türelmetlenül vártak, de a nyulaknak bizony se hire, se hamva, míg egyszer csak eléjük pottyant az erdőből a négy czigány, tele torokkal csaholva, utánuk meg a Gyuri, ki unalmában szintén az öreg „Lánczi” hangját a csalódásig hüen utánozta.

Friedhoffer ur elképedt a látottakra s magához szólítva az erdőből éppen kibuvó Sunyit, kérdőre vonta:

— Hát máka mit megtschinálsz itt?

— Hát instálom alázatosan, vadásunk — felelte Sunyi.

— Fatászni? Makának mek nem szapat fatászni!

— Hát már hogyné vuna szabad, mikor a nacságos ur parancsolta nekünk.

— Natischakosch ur! á . . . á . . .

Éppen akkor érkeztek oda a vadászok a megkötözött kopókkal.

— Hát a kutja nem ereszet máka? — kérdi Friedhoffer az egyik vadásztól.

— Nem szabad — mondja az.

— Nem szapat? miért nem szapat?

— Ugy parancsolta a nagyságos ur?

— Natischágos ur? á . . . á . . . — szolt Friedhoffer s megértve, hogy ez mit jelent, hamar összefütyölte társait s fölfejtve nekik a helyzetet, valamennyien gyorsan fölfelé indultak az uton, miután pedig a tetőn egyikünket sem láttak, gyors tempóban megindultak hazafelé.

Mi a tisztás szélén a cserjék közül néztük a lefőzött s nagy veszekedéssel és hadonászó kezekkel elvonuló vadászkompániát.

csak a fentebb leírt körülmények azt nem gátolják — a csemeték helye már a munka megkezdése előtt szabályos hálózatban mindig előre kitűzendő, mert ez könnyíti a munkát és az ültető munkás nem kénytelen a csemeték helyének keresése és kimérése által — mely munkában különben sem igen jártas — a napot vesztegetni, ezen kívül az ilyen szabályos hálózat a későbbi hézagok pótlásának, a sorok közötti fű- és egyéb használatoknál is kedvez, valamint a különféle gazoktól és dudvaktól is könnyebben megszabadíthatók lesznek az így kiültetett csemeték.

Az ilyen hálózatok lehetőleg mindig az ültetést megelőző ősszel kitűzendők és a csemeték befogadására szánt gödrök kiásandók lennének, mert eltekintve attól, hogy a légköri csapadékok, a téli hó és fagy behatása a csemetegödrökre fölér egy trágyázással, az ilyen eljárás mellett maguk a kiültetett csemeték is gyorsabban fogamzanak s környéküket kevésbé veri fel a gyom.

Leggyakrabban szokták azonban a soros ültetést használni, mert jóllehet, hogy a hármas, négyes és ötös hálózat a csemete egyedeknek minden oldalról egyenlő tért és világosságot biztosít, de ugyanezek az előnyök kisebb-nagyobb mértékben megvannak a soros ültetésnél is, és a mennyiben a soros ültetésnél kisebb a csemete távolság, annival nagyobb a sortávolság, melyet úgy a fűhasználatnál, mint a mezőgazdasági célokra könnyebben lehet megművelni és kihasználni is; maguk a sorok hamarabb záródnak, a sorok köze pedig — mint már említve volt — szintén fedve van fűvel vagy más növényekkel.

A fentebb említett összetett hármas, négyes, ötös hálózatok, melyek a szemre nézve is kapósabbak, kedvező terepviszonyok mellett a csemeték gyors és

erőteljes fejlődése által a célnak szintén megfelelnek de ezek az előnyök, melyek kisebb-nagyobb mértékben a soros ültetésnél is megvannak, nem elégségesek arra, hogy az utóbbinak úgy gyakorlati, mint köztes használatok kihasználása által nyújtott előnyeit háttérbe szoríthatná. Ezen kívül a soros ültetésnél úgy a kitűzés, mint a később előforduló mindennemű munkálatok a leggyakorlatlanabb munkás által is könnyebben és gyorsabban foganatosíthatók, a mi már magában véve is tiszta nyereség pénzben és időben egyaránt.

A mi a csemetéknek egymástól való távolságát illeti, ez a következő körülményektől függ:

Először és első sorban a csemeték erőteljességétől; erőteljes, vastagabb csemeték gyérebben, a vékonyabbak sűrűbben ültetendők; legritkábban ültetendők a surjányok. Függ továbbá a talaj minőségétől. Száraz, meredek, köves talajon ritkábban, a lankásabb agyagos televényes talajon sűrűbben ültetendők. Végre függ még az ültetési távolság minősége a fa nemétől is; a gyors növéssű fanemek ritkábban, a lassu növéssű fanemek sűrűbben ültetendők.

Általánosságban megjegyzendő, hogy a ritkábban ültetett csemetéknél ha egy néhány darab kipusztul, már nagy hézag támad, növéssűk terjedelmes, ágak és galyakban dusabb lesz a haszonfa rovasára, míg a sűrű ültetés költségesebb és az egyedek silányabbak; az elő- és köztes használatok az első esetben kevesebbek, az utóbbiban több, de értéktelenebbek, miből nyilvánvaló, hogy mindkét szélsőséget kerülnünk kell.

Egy éves feketefenyő 1 méteres sortávollal egymástól 40—50 ctméternyire ültetendő; iskolázott luczfenyő, 4 éves, 1.20 méter négyzet hálózatban, esetleg 1.50 méter sortávollal, a sorban egymástól egy méter

Mikor a menet lehaladt a völgybe, az öreg ur elővette vadászskürtyjét s jelt adott vele vadászainak, mire azok csakhamar hozzánk érkeztek a kopókkal és a cigányokkal.

— No Sunyi — szólalt meg az öreg ur — hát láttál-e vadászt?

— Azst nem láttam, instálom aláson.

— Hát mit láttál?

— A nimetet.

— Aztán mit mondott az?

— Nem mondott semmit, csak sokat handranyált s berbetélt, aztán egyet fütyült és mindjárt még négy nimet pottyant oda s azsokkal is handranyált, mire azs uton fölszaladtak s úgy eltűntek, mintha csak a föld nyelte vuna el őket. Verje meg a devla. de csuf vót azs egyik nimet! Ugy-e Kriska?

— Azs ám! a sája ipen a file alatt vót — felelt Kriska vigyorogva.

Nagy hahota keletkezett erre s mindnyájan csak úgy dülöngtünk jobbra-balra a nagy kacagásban.

Ez alatt a vadászok tüzet gyújtottak és készítettek jó hosszú nyársakat s tüzködtek azokra finom belpecsényét, szalonnát és hagymát s megkezdődött a valóban inycsiklandó és étvágygerjesztő vadászszepevénye sütés, melyet csak a természet fla ismer s melynek még az illatját is élvezettel szívja magába az ember.

Pompás ebéd s élvezetes tréfás társalgás után a vadászok eleresztették a kopókat s mi a jött uton visszafelé vadászva estig 11 nyulat és 2 rókát ejtettünk el.

Este az öreg ur vendégszerető házában maradtunk vacsorára s itt nem egy tréfás megjegyzéssel még egyszer meg hányva-vetve a nap eseményeit, — csak a késő éjjeli órákban nem csak az élvezetes időtöltés, de az öreg ur jó borocskájának behatása alatt is derült kedélylyel s felejthetetlen emlékekkel eltelve oszlottunk szét.

L a s s u - S z á s z.

távolságban; a közép erdei hézagok és a legelő erdők surjányai adott viszonyokhoz képest egymástól 5—10 méternyire is ültetethetők.

Vén praktikus

Különfélék.

Személyi hir. Atzberger Antal I. oszt. m. kir. erdőlegény a szászsebesi m. kir. edőhivatalnál erről az állásáról a nadrági vasipartársasághoz erdőőrre történt kinevezése következtében leköszönt.

Öngyilkos főerdőőr. A keczer-pekléni m. kir. erdőgondnokság területében alkalmazva volt Mathisz Vincze m. kir. főerdőőr — mint ottani levelezőnk írja — folyó hó 5-én szolgálati fegyverével szíven lőtte magát s azonnal szörnyet halt. A boldogtalan ember végzetes tettét elmezavarban követte el. Béke hamvaira!

Udvari vadászat Magyarországon. 1897. február 1-étől bezárólag ez év január 31-ig a király és vadászkiséréte a következő vadállományt ejtette el a gödöllői vadászterületen és pedig: nemes vadat 65 darabot, 21 őzbakot, 2 zergét, 808 nyulat, 34 tengeri nyulat, 5 fajdkakast, 1705 fácánt, 77 foglyot, 20 erdei szalonkát és 5 más állatot. Ezekon kívül 5 rókát 1 kőszáli sást, 1 harkályt és 8 különböző madarat. Ehez hozzászámítva a vadászszemélyzet által elejtett vadakat, összesen elejtettek: 50 szarvast, 22 vaddisznót, 67 őzet, 3335 nyulat, 631 lépint, 5 fajdkakast, 2 császármadárt, 4260 fácánt, 2460 foglyot, 110 erdei szalonkát, 76 vadkacsát, 6 menyétet, 161 iltiszt, 243 sündisznót, 5 sást, 87 harkályt, 424 sólymot, 1 uhut, 523 baglyot, 2170 varjút és szarkát, 1057 különbözőt, összesen 17.051 darabot.

A legmélyebb földfurások. A Felső-Sziléziában Rybnik területben fekvő Paruschovitze melletti furóluk 2003 m. mélységgel ez idő szerint a legmélyebb földfurás, ehez legközelebb áll a Schladebach melletti furóluk 1716 m. mélységgel, a Wheeling (Virginia) melletti furóluk mélysége 1372 m., a sziléziai Kunrow melletti földfurás 1453 m., a Lieth melletti 31 cm. átmérőjű furóluk mélysége 1338 m., a Mecklenburgban fekvő Unnarburgon, 69 cm. átmérőjű furás 1293 m. mélységet ért el, a Sperenberg melletti furóluk 1272 m., a Bromberg területben fekvő Inowrazlaw melletti furóluk 92 centiméter átmérőnél 1068 m. mélységet ért el. — Magyarország legmélyebb furóluka a Budapest városligeti artézi kut 927 m.-el, ezt követi a bányászati kincstár által a Zsilvölgyben Petrozsény mellett mélyített furás 730 m.-el. A Paruschovitze melletti furóluk, 2003 m. mélységben még 7 cm. átmérőjű. A furás ily nagy mélységben s különösen kemény kőzetben a Mannesmann-féle csövek feltalálása előtt technikailag lehetetlen volt. Ezeknek a csöveknek a szilárdsága, mint ismeretes, sokkal nagyobb, mint más csöveké s így ugyanazon ellen-

álló képesség mellett sokkal vékonyabb faluak lehetnek, úgy, hogy a furócső egyforma kezdő átmérőjénél — közönségesen 30 centiméter — sokkal nagyobb mélységek érhetők el, mint eddig. A „furócső“ kifejezés azért használatos, mert újabb időben és nagyobb mélységnél s főleg kemény kőzetben már nem oly módon végzik a furást, mint eddig, t. i. hogy nem vésővel állítják elő a furólukat, hanem egy csövet hajtanak be a talajba, melynek alsó része a gyémántokkal felszerelt acélgyűrűt veszi föl: a furókoronát. Ez a furókorona s a cső forogva mélyed be a kőzetbe, a cső belsejében azután megmarad egy oszlop: a mag. Egy mellékkészülékkel — mely a furókoronán van alkalmazva — lehetséges azután a furócső kihúzásánál a magot eltörni és a csővel együtt kihúzni. A mag kiemelésére szolgáló készülékek már annyira tökéletesbítették, hogy az egymás mellé állított magok hossza már kis szilárdságú kőzetnél is teljesen megegyező a lyuk mélységével. Ennélfogva a gyémántfurásnál egyidejűleg teljes és pontos felvilágosítást nyerünk az átfurat kőzet szerkezetéről és települése viszonyairól. Igen természetes tehát, hogy a gyémántfurás kiváló fontosságú a geológia szempontjából is a művelésre érdemes ásványok, érczek kutatásánál.

A „Röpirat“ előfizetési sorába ujonnan beléptek: 46. Olay János, 47. Gergely József, 48. Tóth József, 49. Tonhauser Antal, 50. Kacsó István, 51. Varga Ferencz, 52. Biró László, 53. Prácska Emil, 54. Unyő Márton, 55. Sandl Kelemen, 56. Knobloch János, 57. Erdősi György, 58. Svenda László.

Felkérjük újból barátainkat, hogy az előfizetéseket, valamint a névjegyzékeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Az „Erdészeti Ujság“ tisztelt előfizetőit is kérjük, hogy rangfokozatukat, szolgálatadó uradalmukat, valamint pontos lakcímüket még e hó folyamán egy levelező lapon, vagy esetleg az előfizetést hozó postautalvány szelvényén, hogy így a cím és lakjegyzékbe bevehetők legyenek.

A „Röpirat“ szerkesztősége.

Megölte négy gyermekét, aztán önmagát. Borzalmas eset történt Lázárföld községben; egy egy földmives asszony megfojtotta négy gyermekét, aztán fölakasztotta magát. Az asszony az urát, Kern Jakabot, valami ürügy alatt elküldte hazulról s adott neki néhány más utasítást is, úgy, hogy a férj csak később került haza.

Megérkezésekor föltűnt neki, hogy a kapu zárva van, a mi ritkán történik meg a parasztnál. Zárva találta a konyha ajtaját is, még pedig belülről. — Nagy nyugtalanság fogta el, befeszítette az ajtót és belépest. A kamarában ott látta félesztendő kis fiát a bölcsofen, de most ügyet sem vetett rá s ment a másik szobába, A küszöbön átlépve, besötétített helyiségbe jutott s ráhágott valamire. A nélkül, hogy tudta volna, mi került a lába alá, rugott egyet rajta s tájékozni kezdte magát

a sötétben. A szeme csak lassan szokta meg a homályt, míg végre fölszakította az ablakot, hogy tisztán lásson mindent. Rettenetes látvány tárult elébe. A földön feküdt eltorzult arczzal három leánya, kik közül az egyik hat, a másik 4, a harmadik két éves volt. Az ajtó kilincsén pedig felesége lógott. Gyorsan elszakította az asszony zsinagát, de a feleségében már nem volt élet. — Sorba vette a gyermekeit, kiknek nyakán szinte megőrlő tekintettel vette észre a hurkot, de valamennyi halott volt. Berohant a kamrába a bölcsős gyermekéhez, az is kiszenvedett már. Nyakán, a többi testvéréhez hasonlóan, ott volt a hurok. Kern kirohant az udvarra és őrvongó földalmában segítségért kezdett kiabálni. A lakosság közt futó tűzként terjedt el a borzasztó eset hire s mindenki csak a halottakat akarta látni. Megjelent a hatóság is és fölvette a tényállást. Az asztalon az asszony egy levelére akadtak, a mely megmagyarázza a négyzseres gyilkosság s az öngyilkosság okát. A levél tartalma ez:

„Kedves férjem! Féléves gyermekünket, a kis Jánost nem hordoztad még karodon, mert elfojtotta bened az apai érzést egy borzasztó gyanu. Sejtelméd igaz volt; Jánoska nem a te fiad. Az apja Bohn Ádám, szomszédunk, a ki egy izben erőszakot vett rajtam. Ez az oka, hogy nem viselhetem a szégyent s meghalok gyermekeimmel együtt. Becstelenségben nehéz az élet s már nagyon mardos az önvád. — Hányszor hiányzott kisebb, nagyobb összeg pénzünköl! Azt mind Bohn zsarolta ki tőlem. Szerettelek s éppen azért nem akarom vesztedet okozni. Mindennek csak ez a betyár az oka. Panaszold be, hadd bűnhődjek ő is; te ártatlan vagy. Vagyonomat, házamat készpénzemet mind neked hagyom s csak arra kérelek, hogy egy sirba temettedél négy gyermekemmel. Szerető feleséged Rauch Margit.“

Az eset nagy feltűnést keltett nemcsak Lázárföldön, hanem az egész vármegyében. Mindenki sajnálja a fiatal asszonyt, ki csak huszonöt éves volt. Boldogságuk megromtója 40 év körüli házas ember. Ilnczky Mihály vizsgáló bíró azonnal kiment a helyszínére s sok embert hallgatott ki. A vizsgálat eredményét titokban tartják, annyi azonban kiszivárgott, hogy alighanem kriminális eljárás alá vonják az ügyet.

Levágta a fejét. Borzalmas módon vetett véget az életének a debreczeni m. kir. mentelep egyik szakaszvezetője, kiskun-szabadszállási Tarnóczy István. Néhány nappal ezelőtt vasuton lovat szállítottak vidékre. Az állomásnál egy ló hasba rugta a szakaszvezetőt, a kit súlyos belső sérüléssel a katonai kórházba vittek. Tarnóczinak iszonyu fájdalmai voltak. Hétfőn éjjel, mikor a többi beteg elaludt s az ápolót is elnyomta az álom, a szakaszvezető borotvával egyik fülétől a másikik felvágta a nyakát. — Három napig kinlódott még azután, mialatt az orvosok mesterséges uton táplálták és vezettek levegőt a tüdejébe, míg végre is megszabadult iszonyu kínjaitól. E hó 12-én temették el katonai díszszel. Holttestét hazaszállítják Szabadszállásra.

Hová pályázzunk? Az Erdészeti Lapok február havi füzetéből a következő pályázatokat vesszük át:

Gróf Festetics Pál böhöneyei uradalmánál szakvizsgázott erdőőr felvétetik. Javadalmazás évenként a következő:

40 frt bér, 30 frt ruhapénz, lakás, tüzifa, 1 hold föld, 1 hold rét, 2 drb szarvamarha, 4 drb sertéstartás, 5 hektoliter buza, 980 hektó rozs, 124 hektoliter árpa és 13 kilogramm só, valamint a kártékony vad utáni rendszeresített lőpénz.

Sajátkezüleg irt és bizonyítványmásolattal ellátott kérvények f. é. márczius hó 25-ig alulirothoz küldendők be.

Az állomás márczius 25-én, legkésőbb május 1-én elfoglalandó.

Böhönye (Somogym.) 1898, évi február 10-én.

Mayer Gyula,
uradalmi főerdész.

A pilis-maróthi m. kir. közalap. erdőgondnoksághoz tartozó, (240) kétszáznegyven frt évi készpénzfizetés, (18) ürköbméter I. oszt. kemény tüzifa, (2) két hold rét, 10 frt földváltás és természetbeni lakás élvezetével összekötött pilis-szentléleki (kettős erdőőri lak) IV-ik osztályu erdőőri állomás betöltésére pályázat hirdettetik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, a közalapok szolgálatába ujonan belépni kívánók pedig ezen kívül erős, ép testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket megyei főorvos, vagy honvédorvos által kiállítandó bizonyítvánnyal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézett kérvényeiket folyó évi április hó 16-ig az alulirt erdőgondnoksághoz nyujtsák be.

Kelt Pilis-Maróthon, 1898. február hó 16.

M. kir. közalapítványi
erdőgondnokság.

Megtámadt csendőrlaktanya. Nyir-Baktán a szocialisták megtámadták a csendőrlaktanyát s a csendőröket le akarták fegyverezni. E miatt a főszolgabíró eddig mintegy 40 szocialistát tartóztatott le s közülök 15 főkolompot lánczra fűzve 10 csendőrral a mária-pócsi vasuti állomásra s onnan Nyiregyházra kísérték. Minthogy azonban ott a törvényszéki fogház czellái zsufolásig tömve vannak, onnan a munkácsi fegyházba bekísérték.

Meggyilkolt földbirtokos. Lugosról táviratoznak: Erdmann János földbirtokos a városon kívül a Temes partján meggyilkolva találtatott. Az a gyanu merült fel, hogy éjjel az utcán rabolták ki és holtan vitték a színhelyre. A tettest nyomozzák.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

MEGJELENT
a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságú földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

csegünk ujjal megbizatos

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos úton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHA

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállítói
A földmívelés m. kir. Ministerium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.